

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 3. Si lis sit occasione iurispatronatus, intra quod tempus sit
terminanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

CAPVT TERTIVM.

Si lis sit occasione iuris patronatus, intra quod tempus sit terminanda.

SUMMARIVM.

- 1 Lis occasione iuris patronatus non vacante ecclesia, non est terminanda intra certum tempus.
- 2 Si adueniente vacatione lis durat, elapso tempore dato ad presentandum, Episcopus Ecclesiam ordinare potest.
- 3 Episcopus debet ecclesiam liberam conferre sine mora.
- 4 Patroni si discordent, litis eventus expectandus est.
- 5 Concil. Tridentin. sessione 24. de reformat. cap. 20. ubi in foro ecclesiastico cause intra biennium sint terminanda.
- 6 Concil. Tridentin. sess. 25. de reformat. cap. 10. in fine.
- 7 Patronus non presentantibus deuotio fit ad superiorem.
- 8 Patroni litigantibus super facta presentatione nullum currit tempus.

- 9 Lis inter presentatos, vel simul inter presentantes terminanda est intra tempus datum ad presentandum.
- 10 Idem est si lis sit inter patronos super iure patronatus.
- 11 Lite stante super iure patronatus, si ante litem contestatam fiat presentatio, quasi possidens praefertur.
- 12 Episcopus potest Ecclesiam conferre lite non finita intra debitum tempus.
- 13 Lis inter compatronos laicos, & ecclesiasticos intra semestre terminatur.
- 14 Lite vertente super iure eligendi, & non finita intra semestre, superior prouidet.
- 15 Patroni durante tempore dato ad presentandum quoadocunque presentare possunt.

Quod si lis sit occasione iuris patronatus, infra quantum tempus debeat

beat terminari, constitue cum Lambert. de iurepatr. lib. 2. part. 2. quæst. 1. art. 9. plures casus.

- 1 Primus est, quando ecclesia non vacante lis est super iurepatronat. seu super eius quasi possessione, & tunc nullum consideratur tempus, sed finis litis expectabitur, & adueniente vacatione quasi possidens admittetur ad præsentandū. Quod si dicta est lis etiam post ecclesiæ vacationem durauerit post elapsum semestre, seu quadrimestre poterit Episcopus ecclesiam ad libitum suum ordinare. ad tex. in cap. eam te. de iurepatronatus.

Secundus est casus, quando ecclesia vacauit, certumque est eam semper fuisse liberā, quia antea ab Ordinario tanquam libera fuit collata pluries, & nunc aliqui laici prætendunt iurepatronatus; tunc

- 3 Episcopus est eam debet conferre, nullo tempore expectato. Card. in clem. plures. S. ult. num. 1. de iurepatronatus, debet enim conseruari collator in sua quasi possessione, argumento tex. in cap. consultationibus. de iurepa-

tronatus: quando vero tunc non constat clare ecclesiam esse liberam, tunc Episcopus non potest eam conferre, sed debet in ea constituere Economum, qui ecclesiæ deseruiat, fructus exigat, & reseruet pro futuro Rectore. cap. cum vos. de offic. ordin.

- 4 Tertius est casus, quando constat ecclesiam vacantem esse patronatam, sed patroni sunt discordes, quia diuiserunt vota sua plures præsentando, & super hoc litigatur: & tunc non currit nec semestre, nec quadrimestre; sed expectabitur finis litis, cum pertineat ad Ordinarium discernere numerum vocum, merita præsentatorum, & litem finire. super quo vide dicta per Innocen. in cap. 1. & cap. 3. de iurepatr. Hodie autem, seruari debet Conc. Trident. § Sess. 24. de reform. cap. 20. vbi causæ omnes ad Forum ecclesiasticum, quomodolibet pertinētes etiam si beneficiales sint, in prima instantia coram Ordinarijs locorum dumtaxat cognoscantur, atque omnino saltem infra biennium à die motæ litis terminentur: alioquin post id
- spa-

spatium, liberum sit partibus, vel alteri illarum, Iudices superiores, alias tamen competentes adire, qui causam in eo statu, quo fuerit assumant, & quamprimum terminari curent. Accedit id, quod dicit idem Concil. Trid. † Sess. 25. de reformat. cap. 10. in fine. vbi monet tam Ordinarios, quam alios quoscumque Iudices, vt terminandis causis quanta fieri poterit breuitate studeant.

7 Quartus est casus, quando constat † ecclesiam vacantem esse patronatam, sed patroni non conueniunt in presentando, & labitur semestre, seu quadrimestre: & tunc ex deuolutione Episcopus eam confert. ad notata in dicto cap. 3. de iurepatr. vbi Card. col. vlt.

8 Quintus est casus, † quando patroni inter se litigant, nō super iurepatronatus, nec super eius quasi possessione; sed super forma presentationis, quia vnus dicit presentationem de altero tanquam de absente factam non tenere, seu tanquam de criminoso, & simili, altero contrarium dicente: & tunc nullum cur-

Praxis Iurispatron.

rit tempus; sed litis euentus debet expectari per sententiam Episcopi. Cardin. in dicta Clement. plures. §. vlt. num. primo.

9 Sextus est casus, † quando est lis inter presentatos tantum, vel inter eos etiam cum presentantibus super iurepatronatus, eiusque quasi possessione: & tunc si lis non finiat in semestre, seu quadrimestre, Episcopus ecclesiam debet conferre. ita Io. Andr. Cardin. Abb. & alij in dicto cap. cum vos. de offic. ordin. Card. dicto §. vlt. & col. vlt.

10 Septimus est casus, † quando esset quæstio inter patronos, puta, quia vnus negat alium esse patronum, quia iurepatronatus amisit, vel eo fuit priuatus, & ideo ad se tantum iurepatronatus pertinere: & tunc si lis non sit terminata intra sex, vel quatuor menses, Ordinarius eam conferre debet.

11 Octauus est casus, † quando litigatur de iurepatronatus inter patronos, & alter eorum est in quasi possessione, alter non: si omnes presentent ante litem contestatam, debet institui presentatus

K tus

tus à quasi possessore. ad cap. consultationibus. de iure patronatus.

12 Quod autem † dictum est supra, non terminata lite intra tempus debitum debere Episcopum ecclesiam conferre, procedit si sine scandalo possit conferre, & nisi contraria adsit consuetudo in loco. Lapsus allegat. 78. num. 17. ubi ait, vsum, quo superior lite non finita cōferat ecclesiam, recessisse ab aula: & Pisis huiusmodi adest consuetudo: & certe magnum damnum ecclesie infertur propter huiusmodi lites, & discordias.

13 Quod si lis sit inter † comparones laicos, & ecclesiasticos super iure patronatus, vel eius quasi possessione, lis erit finienda secundū supradicta intra semestre propter mixturam, quia magis dignum trahit ad se minus dignum.

Hostien. in sua summa in tit. de iure patronat. §. quid iuris si propter, & §. in quibus differant. Stante † autem lite super iure eligendi inter habentes eligere, & non finita intra trimestre, Superior providere non potest. cap. 2. de in integr. restitut. cap. cum dilectus. de consuetud. & cap. ex parte de arbitr. sed expectabitur litis euentus: quod declara, vt per Lambert. ubi supra art. 11. Aduertendum est † etiam, quod patroni possunt valide presentare per totum quadrimestre, seu semestre, & quandoque durante dicto tempore; per quadrimestre patroni laici, per semestre patroni clerici. Abb. in cap. cum vos. num. 6. de offic. ordin. Rot. Rom. de iure patronat. in antiquis decis. 10. num. 1. tradit Lambert. ubi supra art. 13.

